

197137

ISSN 0137-1983

ANNALES

UNIVERSITATIS

MARIAE CURIE – SKŁODOWSKA

Sectio EE

Zootechnica

Vol. XIII

1995

LUBLIN
NAKŁADEM UNIWERSYTETU MARII CURIE – SKŁODOWSKIEJ
I AKADEMII ROLNICZEJ W LUBLINIE

1. J. Gny p, R. Stenzel, K. Kamieniecki, M. Góralska: Wydajność mleczna w trzech laktacjach krów cb i mieszańców z różnym udziałem genów bydła holendersko-fryzjskiego.
2. J. Gny p, W. Zalewski, R. Stenzel, M. Góralska: Efektywność użytkowania mlecznego krów rasy czarno-białej i mieszańców z różnym udziałem genów rasy holendersko-fryzjskiej.
3. A. Litwińczuk, J. Barłowska, A. Asarabowska, K. Wiercińska: Wartość rzeźna oraz jakość mięsa krów i jałowic z chowu masowego.
4. Z. Litwińczuk, D. Borkowska, B. Zając: Produkcyjność bydła w gospodarstwach indywidualnych z uwzględnieniem wartości pokarmowej skarmianych pasz objętościowych.
5. R. Stenzel, K. Kamieniecki, B. Szwarz: Zastosowanie śrut bobiku, grochu i rzepaku w opasie młodego bydła rzeźnego.
6. R. Stenzel, J. Gny p, J. Łyjak: Wpływ genotypu i miejsca pochodzenia buhajków na wyniki odchowu w centralnej wychowalni.
7. J. Tarkowski, J. Trautman, D. Jamróz: Ocena zmian wydajności mlecznej i płodności krów rasy simentalskiej stada POHZ w Brzozowie.
8. A. Walkiewicz, E. Wielbo, A. Stasiak: Efekty stosowania probiotyku Microferm-Fer w odchowie prosiąt.
9. A. Walkiewicz, A. Stasiak, E. Wielbo: Charakterystyka oceny przyżyciowej knurów mieszańców (pbz x Pietrain).
10. A. Walkiewicz, E. Wielbo, A. Stasiak, M. Baranowska, P. Kam yk: Efektywność tuczu i wartość rzeźna świń mieszańców F₁ uzyskanych z krzyżowania loch puławskich z knurami linii 990 oraz mieszańców F₂ po knurach duroc i pietrain.
11. A. Walkiewicz, M. Baranowska, P. Kam yk: Wyniki użytkowości rozplodowej loch rasy puławskiej oraz loch mieszańców F₁ kojarzonych z knurami ras duroc, pietrain i linii 990.
12. A. Walkiewicz, E. Wielbo, P. Kam yk, A. Stasiak: Wpływ rozwoju somatycznego loszek na początkową rozrodczość, zdolność laktacyjną i skład chemiczny mleka.
13. K. Maciejewska, K. Żebrowska: Zmiany wydajności mlecznej oraz wyniki odchowu jagniąt w okresie trzech laktacji u owiec nizinnych żywionych zróżnicowaną ilością kiszonki w dawce pokarmowej.
14. M. Pięta, Cz. Lipecka, T. Gruszecki, K. Patkowski: Wzrost jagniąt pochodzących po trykach olkuskich i booroola.
15. M. Budzyński, K. Chmiel, J. Kamienia k, J. Urbański: Ocena wartości hodowlanej ogierów czystej krwi arabskiej na podstawie wskaźników reprodukcyjnych córek.
16. M. Budzyński, L. Sołtys, Z. Słomka, J. Kamienia k, K. Rudziński, K. Chmiel: Zmiany tętna i czasu pracy serca u ogierów uwarunkowane szybkością ruchu w stępie i klusie.
17. M. Budzyński, K. Chmiel, J. Kamienia k, J. Urbański: Odziedziczalność wskaźników reprodukcyjnych u koni czystej krwi arabskiej.
18. M. Budzyński, L. Sołtys, Z. Słomka, K. Rudziński, J. Kamienia k, K. Chmiel: Odziedziczalność wskaźników zrównoważenia nerwowego koni.
19. M. Budzyński, L. Sołtys, Z. Słomka, K. Rudziński, J. Kamienia k, K. Chmiel: Wpływ poziomu wskaźników oceny zrównoważenia nerwowego na zmiany tętna u ogierów i klaczy.
20. M. Zin, M. Budzyński: Porównanie wartości rzeźnej koni lekkich i pogrzbionych.
21. E. Sasimowski, R. Kolstrung, S. Pietrzak, A. Stachurska: Pomiarowe wskaźniki budowy przednich kopyt kuców felińskich, arabo-koników i koników polskich.
22. E. Sasimowski, A. Stachurska, R. Kolstrung, S. Pietrzak: Wskaźniki pomiarowe górnej linii tułowia kuców felińskich, arabo-koników i koników polskich.
23. H. Bis - Wencel, L. Saba, C. Wencel: Wskaźniki mineralne surowicy krwi kóz na tle warunków biogeochemicznych i wydajności mlecznej.

ANNALES UNIVERSITATIS MARIAE CURIE – SKŁODOWSKA

Sectio EE

Zootechnica

Vol. XIII

1995

LUBLIN
NAKŁADEM UNIWERSYTETU MARII CURIE – SKŁODOWSKIEJ
I AKADEMII ROLNICZEJ W LUBLINIE

KOMITET REDAKCYJNY

REDAKTOR NACZELNY

Dr Grzegorz Leopold Seidler Prof. UMCS

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Dr Wiesław Skrzydło, Prof. UMCS, dr Wiesław Śladkowski, Prof. UMCS

REDAKTORZY SEKCJI

A (Mathematica)	- Dr Adam Bielecki, Prof. UMCS, Jan Krzyż, Prof. UMCS
AA (Chemia)	- Dr Kazimierz Sykut, Prof. UMCS
AAA (Physica)	- Dr Jan Sielewiesiuk, Prof. UMCS
B (Geographia,
Geologia etc.)	- Dr Józef Wojtanowicz, Prof. UMCS
C (Biologia)	- Dr Zbigniew Lorkiewicz, Prof. UMCS
D (Medicina)	- Dr Stanisław Bryc, Prof. Akad. Med. w Lublinie
DD (Medicina,
Veterinaria)	- Dr Zdzisław Gliński, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
DDD (Pharmacia)	- Dr Romuald Langwiński, Akad. Med. w Lublinie
E (Agricultura)	- Dr Adam Szember, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
EE (Zootechnica)	- Dr Marian Budzyński, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
EEE (Horticultura)	- Dr Maria Tendaj, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
F (Historia)	- Dr Wiesław Śladkowski, Prof. UMCS
FF (Philologiae)	- Dr Alina Aleksandrowicz, Prof. UMCS
G (Ius)	- Dr Wiesław Skrzydło, Prof. UMCS
Antoni Pieniążek, Doc. UMCS - zastępca redaktora
H (Oeconomia)	- Dr Ryszard Orłowski, Prof. UMCS
I (Philosophia-
-Sociologia)	- Dr Zdzisław Cackowski, Prof. UMCS
J (Psychologia
Paedagogia)	- Dr Stanisław Popek, Prof. UMCS

Wydanie publikacji dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych

RECENZENCI

Erazm Brzeski, Janusz Buczyński, Jerzy Chachuła, Zbigniew Dorynek, Stefan Florek, Ryszard Grabowski, Dorota Jamroz, Jan Kaczmarczyk, Jan Kowalczyk, Marian Kozłowski, Aleksander Lewczuk, Henryk Lis, Zbigniew Puchajda, Bronisław Rak, Eligiusz Rokicki, Jan Szarek, Tadeusz Szulc, Jan Trela, Jan Tywończuk,
Stanisław Wajda, Ryszard Ziemiński

Opracowanie redakcyjne: Danuta Słowikowska
Tłumaczenie na język angielski: Anna Sztorc

Nr inw. 10801
W. 595/95

SPIS TREŚCI
TABLE OF CONTENTS

1. Marian BUDZYŃSKI	
Jubileusz 70-lecia urodzin oraz działalności naukowej i dydaktycznej Profesora Władysława Zalewskiego	1
Jubilee of 70 Years of Birth and of Research and Didactic Work of Professor Władysław Zalewski.....	1
2. Marian BUDZYŃSKI	
Jubileusz 70-lecia urodzin oraz działalności naukowej i dydaktycznej Profesora Janusza Trautmana	11
70 Years Jubilee of Birth and of Research and Didactic Work of Professor Janusz Trautman ...	11
3. Władysław ZALEWSKI, Zygmunt LITWIŃCZUK, Grzegorz PODOLAK, Przemysław JANKOWSKI	
Wyniki z odchowu i użytkowania "razówek" mieszańców pochodzących od krów czarno-białych i po ojcach włoskich ras mięsnych (chianina, marchigiana, piemontese)	17
Effect of Rearing and Utilizing the Primiparas of Crossbreeds from Black and White Cows and After the Sires of Italian Meat Breeds (Chianina, Marchigiana, Piemontese)	22
4. Janusz TRAUTMAN, Marian LORENCOWICZ, Kazimierz KAMIENIECKI, Jerzy GNYP, Władysław ZALEWSKI, Elżbieta JASIŃSKA	
Analiza porównawcza wybranych gospodarstw mleczno-towarowych	23
Comparative Analysis of Selected Dairy-Commodity Farms	35
5. Kazimierz KAMIENIECKI, Jerzy GNYP, Ryszard STENZEL, Alojzy GRYDŹ	
Wykorzystanie sruć roślin strączkowych i oleistych jako komponentów mieszanek treściwych w opasie bydła rzeźnego	37
Utilization of the Middlings of Leguminous and Oil Plants as the Components of Protein Foods in the Fattening of Slaughter Cattle	41
6. Danuta BORKOWSKA, Zygmunt LITWIŃCZUK, Anna GAJEWSKA, Zofia POWROŹNIK	
Wpływ niektórych czynników na produktywność krów z gospodarstw indywidualnych zapisanych w okręgu lubelskim do RWW	43
Influence of Certain Factors of Productivity of Farm-Bred Cows from Lublin Region, Enlisted in the High Efficiency Register.....	49
7. Anna LITWIŃCZUK, Joanna BARŁOWSKA, Jerzy GNYP, Danuta BORKOWSKA	
Porównanie wartości rzeźnej oraz jakości mięsa krów i jałowiec z okresu żywienia letniego i zimowego	51
Comparison of Slaughter Value and Meat Quality of Cows and Heifers According to Summer and Winter Feeding	55
8. Danuta BORKOWSKA, Janusz TARKOWSKI, Anna GAJEWSKA	
Współzależność pomiędzy niektórymi cechami pokroju i mleczności krów zarodowych w trzech kolejnych laktacjach	57
Interdependence Between Certain Traits of Conformation and Milk Yield of Breeding Cows in Three Successive Lactations.....	61
9. Anna ASARABOWSKA, Anna LITWIŃCZUK	
Zmiany zawartości suchej masy w mleku krów w zależności od poziomu tłuszczu i białka.....	63
Changes of Dry Matter Content in Cow Milk According to Level of Fat and Protein	66
10. Janusz BORKOWSKI, Janusz TRAUTMAN	
Ocena relacji między zawartością białka i tłuszczu w mleku krów rasy simentalskiej i czarno-białej.....	67
Evaluation of the Relation Between Protein and Fat Content in Milk from Simental and Black and-White Cattle	70

11. Aleksander WALKIEWICZ, Piotr KAMYK, Eugeniusz WIELBO, Andrzej STASIAK	
Wpływ dodatku oleju rybnego w żywieniu loch karmiących na zawartość tłuszczu w mleku i wyniki odchovu miotów.....	71
The Influence of Fish Oil Additive to the Feeding of Suckling Sows on the Fat Content in Milk and Results of Litter Raising.....	75
12. Aleksander WALKIEWICZ, Eugeniusz WIELBO, Piotr KAMYK, Andrzej STASIAK	
Zmiany masy ciała loch w cyklu rozplodowym w zależności od poziomu energii w dawce pokar- mowej.....	77
The Changes in Sow Weight Mass Traughout the Reproductive Cycle in Relation to the Energy Level in a Feeding Dose.....	82
13. Zygmunt SURDACKI, Krystyna LECYK, Jacek BURDZANOWSKI, Edyta KŁOSOWSKA	
Ocena zawartości mięsa u tuczników w wybranych gminach województwa lubelskiego.....	83
The Estimation of Meat Content in Fatteners of Some Districts in the Lublin Region.....	87
14. Zygmunt SURDACKI, Krystyna LECYK, Jacek BURDZANOWSKI	
Wartość rzeźna tuczników rasy puławskiej i mieszańców z rasami polską białą zwislouchą i pietrain.....	89
The Slaughter Value of Fatteners from Puławska Breed and the Hybrids of Polish Landrace and Pietrain Breeds.....	95
15. Marian BUDZYŃSKI, Jarosław KAMIENIAK, Leszek SOŁTYS, Zbigniew SŁOMKA, Krystyna CHMIEL	
Ocena wskaźników reprodukcyjnych z uwzględnieniem pobudliwości nerwowej klaczy małopol- skich.....	97
An Estimation on Reproductory Indexes Considering the Nervous Irritability of the Małopolski Mares.....	102
16. Marian BUDZYŃSKI, Zbigniew SŁOMKA, Leszek SOŁTYS, Jarosław KAMIENIAK	
Wskaźniki pobudliwości nerwowej głównych grup rasowych koni hodowanych w Polsce.....	103
Nervous Irritability Indexes of the Main Breed Groups of Horses Kept in Poland.....	109
17. Marian BUDZYŃSKI, Krystyna CHMIEL, Jarosław KAMIENIAK, Jerzy URBAŃSKI	
Rodowodowa i użytkowa charakterystyka ogierów czystej krwi arabskiej użytkowanych w polskiej hodowli w sezonach rozplodowych 1982-1994.....	111
Pedigree and Performance Characteristics of Purebred Arabian Stallions Used in Polish Breeding in Mating Seasons 1982-1994.....	116
18. Marian BUDZYŃSKI, Zbigniew SŁOMKA, Leszek SOŁTYS, Jarosław KAMIENIAK	
Ocena porównawcza wskaźników reprodukcyjnych elitarnych klaczy małopolskich i wielkopolskich.....	117
A Comparative Analysis of Reproduction Indexes of the Elite Małopolski and Wielkopolski Mares	124
19. Leon SABA, Teresa BOMBIK, Hanna BIS - WENCEL, Tomasz ŻYTYŃSKI	
Wskaźniki gospodarki mineralnej u owiec w zależności od ich stanu fizjologicznego i warunków biogeochemicznych.....	127
The Profiles of Mineral Economy in Sheep in Dependence of Their Physiological State and Bio- geochemical Conditions.....	131
20. Leon SABA, Hanna BIS - WENCEL, Mirosław WACŁAWEK, Abdelaal ALKAZAK	
Wpływ dożywiania mineralnego kóz na wskaźniki profilu metabolicznego krwi i niektóre cechy rozrodu.....	133
The Effect of Extra-Mineral Nutrition of Goats on the Blood Metabolic Profile and Some Procre- ation Indicators.....	139

21. Magdalena POPIOŁEK, Tadeusz MAJEWSKI, Henryk KRUKOWSKI, Maria TIETZE	
Ocena jakości higienicznej mleka zbiorczego w wybranych punktach skupu Lubelszczyzny	141
Quality of Tank Milk in Selected Purchasing Centres of Lublin District	144
22. Maria TIETZE, Tadeusz MAJEWSKI	
Komórki somatyczne w mleku krów, owiec i kóz	145
The Content of Somatic Cells in Milk of Cows, Sheep and Goats	149
23. Andrzej TARKOWSKI, Antoni LIPIEC, Torben HVELPLUND	
Ruminal and Intestinal Degradation Protein and Cell Wall Constituents in Different Forms of Sida Meal Measured by the Nylon Bag Technique	151
Rozkład białka i składników ścian komórkowych różnych form sidsy w żwaczu i jelitach, oceniany techniką worków nylonowych	156
24. Eugeniusz GRELA, Antoni LIPIEC, Eliza PIETRYKA	
Efektywność probiotyku Velab i antybiotyku Avotan w odchowie prosiąt	157
Effectivity of Velab Probiotic and Avotan Antibiotic in Rearing of Piglets and Weaners	161
25. Ryszard K. PISARSKI, Stanisław WÓJCIK	
Wpływ dodatku, ilości i okresu stosowania glukazazy na wyniki odchovu kurcząt brojlerów ...	163
The Effects of Glucanase Supplement, Dosage and Period of Application upon the Results of Broiler Chickens Fattening	170
26. Ryszard K. PISARSKI, Stanisław WÓJCIK	
Efektywność pentoazazy w zależności od składu mieszanek paszowej dla kurcząt brojlerów ...	171
The Effectivity of Pentosanase as Affected by the Composition of Broiler Chickens Concentrate ...	177
27. Jan WOJTASIK, Jan MATRAS, Stanisław WÓJCIK, Małgorzata KWIECIEŃ	
Bilansowanie żywienia krów mlecznych przy zastosowaniu francuskiego systemu INRA 1988	179
Feeding of Dairy Cows by French System INRA 1988	182
28. Antoni LIPIEC, Ryszard K. PISARSKI, Zbigniew RZEDZICKI	
Wpływ ekstruzji nasion łubinu i bobiku oraz ziarna owsa i jęczmienia na zmiany podstawowego składu chemicznego ze szczególnym uwzględnieniem zmian w składzie włókna pokarmowego	183
Effect of Extrusion-Cooking of Lupine, Horse Bean, Oat and Barley on Their Chemical Compo- sition with Particular Regard to Dietary Fibre Composition	188
29. Izabella JACKOWSKA, Jan PIOTROWSKI	
Dżdżownice jako wskaźnik transportu metali ciężkich ze środowisk skażonych do ekosystemów ...	189
Rainworms as An Indicators of Transportation of Heavy Metal from the Contaminated Environ- ments to the Eco-Systems	192

Maria BUDZYŃSKA

Jubileusz 70-letnia działalność naukowa i dydaktyczna

Prof. dr hab. Władysława Jan Zalewskiego

Jubilee of 70 Years of Work and of Scientific Activity of Professor Władysław Jan Zalewski

Profesor zwyczajny dr hab. Władysław Jan Zalewski urodził się 15 października 1925 r. w Lublinie. Jest absolwentem Wydziału Rolniczo-Leśniczego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie uzyskał w 1948 r. dyplom inżyniera zootechnika. W 1950 r. uzyskał stopień doktora nauk zoologicznych, a w 1954 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1958 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1964 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1974 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1978 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1984 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1988 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1992 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1994 r. stopień doktora nauk rolniczych.

Prof. dr hab. Władysław Jan Zalewski jest absolwentem Wydziału Rolniczo-Leśniczego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie uzyskał w 1948 r. dyplom inżyniera zootechnika. W 1950 r. uzyskał stopień doktora nauk zoologicznych, a w 1954 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1958 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1964 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1974 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1978 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1984 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1988 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1992 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1994 r. stopień doktora nauk rolniczych.

Ogólny dorobek naukowy Prof. dr hab. Władysława Jan Zalewskiego jest bardzo bogaty. W 1950 r. uzyskał stopień doktora nauk zoologicznych, a w 1954 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1958 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1964 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1974 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1978 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1984 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1988 r. stopień doktora nauk rolniczych. W 1992 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1994 r. stopień doktora nauk rolniczych.

Prof. dr hab. Władysław Jan Zalewski

Głównymi obszarami zainteresowań badawczych prof. W. Zalewskiego są różnorodne problemy związane z hodowlą i chowem bydła. W swoich pracach podejmuje m.in. z naukowego punktu widzenia, ale ważne też gospodarczo zagadnienia dotyczące selekcji, wychowu, wzrostu i rozwoju, oceny użytkowości mlecznej i mięsnej bydła. Wśród prac typu hodowlanego wymienić można porównanie takich problemów, jak ocena wartości hodowlanej krów i bulajów w odniesieniu do użytkowości mlecznej i użytkowości mięsnej.